

Tehyn puheenjohtaja Rauno Vesivalon avaussanat

Parasta aikaa –koulutustapahtuma 10.11.2016, Finlandia-talo, Helsinki

Hyvät Parasta aikaa -tapahtuman osallistajat, arvoisat kutsuvieraat,

Olemme jo kolmatta kertaa tällä suurella moniammatillisella joukolla pohtimassa ikäihmisten laadukkaita palveluita ja niiden tulevaisuutta. Tehy on järjestänyt Vanhustyön vastuunkantajat -koulutustapahtumat vuosina 2011 ja 2014. Tapahtuma on nyt saanut uuden nimen - **Parasta aikaa!**

Sivistysvaltion tunnistaa siitä että, jokaisella ihmisellä on oikeus hyvään elämään ikään katsomatta. Hyvä hoito on ikäihmisen arvostamista ja huomiointia, hänen toiveidensa ja mielipiteidensä kuulemista sekä hänen kohtelemistaan tasavertaisena.

Ikäihmisten palveluiden lähtökohtana tulee olla asiakkaiden ja potilaiden yksilöllinen palvelutarve. Sen arviointi edellyttää asiakkaan elämänhistorian ja taustan tuntemista. Palvelujen tulee olla sellaisia, että ne edistävät ja ylläpitävät toimintakykyä, hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua.

Myös henkilöstömäärän tulee olla riittävä. Hallituksen suunnitelma laskea henkilöstömitoitusta alle 0,5:n vaarantaa merkittävästi hoidon laatua ja asiakasturvallisuutta. Sillä on suuri merkitys myös henkilökunnan työhyvinvointiin, työturvallisuuteen ja oikeusturvaan sekä alalla pysymiseen. Henkilöstö vastaa ikäihmisen oikeuksien ja osallisuuden toteutumisesta sekä heitä kunnioittavan toimintakulttuurin kehittämistä toimintayksiköissä. Henkilöstölle on taattava mahdollisuus tuottaa laadukkaita ja vaikuttavia palveluja asiakkaille – eli on oltava mahdollisuus tehdä työnsä hyvin. Ikäihmiset ansaitsevat pian 100 vuotta täyttävässä Suomessa hyvän ja osaavan hoidon.

Turvallisissa ja laadukkaissa ikäihmisten palveluissa korostuu koulutuksen ja osaamisen merkitys. Turvalliset ja laadukkaat palvelut edellyttävät riittävää, osaavaa ja oikein kohdennettua henkilöstön työpanosta. Ikääntyvien palveluissa työskentelee hyvin monialainen joukko ammattilaisia. On tärkeää, että ikääntyvien hoidossa on jatkossakin erityisasiantuntemusta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, gerontologisesta hoito- ja sosiaalityöstä, geriatriatriasta, lääkehoidosta, ravitsemuksesta, monialaisesta kuntoutuksesta sekä suun terveydenhuollon alueelta. Jos monialainen erityisosaaminen jää puutteelliseksi, se tulee näkymään palvelujen huonontuneessa laadussa ja mahdollisissa lisäkustannuksissa, kun esimerkiksi päivystyskäynnit ja sairaalahoito lisääntyvät. Tämä suunta ei ole kenenkään kannalta järkevää tai oikein.

Tulevaisuuden palveluissa on mukana nykyistä laajemmin eri alojen osaajia, erilaisia digitaalisia ratkaisuja ja jopa robotiikkaa. Osaamisen johtaminen tulee korostumaan entisestään ja tarvitaan myös kykyä johtaa innovaatioita.

Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten on tärkeää olla mukana kehittämässä ja innovoimassa uusia toimintatapoja, joissa hyödynnetään uutta teknologiaa. Meidän on huolehdittava, että ikäihmisille suunnattu teknologia on helppokäyttöistä, arkeen sopivaa ja että se tukee elämönhallintaa ja toimintakykyä. Teknologisten ratkaisujen pitää mahdollistaa yhteydenpitoa ystäviin ja omaisiin sekä vahvistaa ikäihmisten osallisuutta ja vähentää turvattomuutta. Lisäksi teknologian tulee mahdollistaa vaivaton yhteydenotto terveydenhuollon ammattilaisiin. Kun teknologiaa hyödynnetään rutiinitehtäviin, samalla vapautetaan henkilöstölle enemmän aikaa inhimilliseen kohtaamiseen ja läsnäoloon.

Suomessa oli Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden vaihteessa 65 vuotta täyttäneitä henkilöitä kaikkiaan 1 123 103. Tilastojen mukaan 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli Suomessa EU-maista kuudenneksi suurin. Yhteiskunnallisessa keskustelussa ikärakenne nähdään usein lisääntyvinä kustannuksina, heikkenevänä huoltosuhteena jne. Sivistysvaltion kuitenkin tunnistaa siitä, miten se huolehtii heikoimmista. Kestävyysvajeesta ja rahapulasta valittamisen sijaan meidän pitää yhdessä ratkaista, miten ikäihmisille taataan laadukas hoito ja arvokas elämä loppuun asti. Meillä on tähän koulutusta, osaamista, mahdollisuus käyttää ja luoda kokonaan uusia innovaatioita. Heitän pallon myös poliittiselle päättäjälle: jos osaamme kansakuntana ratkaista ikäihmisten palvelut mallikkaasti, voisiko se olla meille myös mahdollisuus viedä osaamista ja innovaatioita muualle?

Täällä on tänään koolla moniammatillinen osaajien joukko. Te olette ratkaisevassa roolissa ikäihmisten palveluiden tulevaisuuden kannalta. On tärkeää puolustaa inhimillisesti arvokasta vanhuutta, laadukkaita ja vaikuttavia ikäihmisten palveluita, ja olla samaan aikaan avoin muutokselle, uusille toimintatavoille ja teknologian kehitykselle.

Toivotan kaikille antoisaa päivää, uusia näkökulmia ja ahkeraa verkostoitumista.

Lämpimästi tervetuloa!